

Peloponnesos

Een heldenreis door Argolida

*'Als je de tocht aanvaardt naar Argolida
Wens dan dat de weg lang mag zijn,
Vol avonturen, vol ervaringen'*

(vrij naar Kavafis)

Wie zou zich Argolida herinneren als het niet doordrenkt
was met verhalen van helden? Laat je inspireren door hun
moedige keuzes en maak jouw eigen heldenreis.

Deze heldenreis begint met de kronkelende bergweg vanaf Corinthelangs pijnboombossen en diepe baaien. De streek is nu vrij van rovers, dankzij de jonge held Theseus, die hier de rechtsorde vestigde. Na een steile afdaling bij de viskwekerij voert de weg me met een scherpe bocht naar rechts plotseling een groene vallei binnen bij het klooster Agnoundas. Ooit hadden reizigers de moed een vaag licht te volgen en vonden een icoon van de Heilige Maagd. Ze bouwden op deze plek dit klooster, de wachter van Argolida, die me vertelt dat ik thuis ben in het zilvergroeene Argolida. Voor een frappé stop ik tien minuten verderop bij café Stork. Vanaf het terras heb ik een schitterend uitzicht over de twee baaien van Archaia Epidavros, gescheiden door het schiereiland Nisaki, waar vroeger de Akropolis stond. In de vierde eeuw v.Chr. werd hier een klein theater gebouwd waar nu op zomeravonden de moderne Griekse helden Dalares, Farandouri en Alexiou concerten geven.

Waar nu de kleurige vissersbootjes liggen, vertrokken in 1186 v.Chr. de zwarte oorlogsschepen vanuit Epidavros naar Troje. Op de bergkam aan de overkant verloor Theseus de reizigers van Periphetes, die met zijn enorme koperen knuppel iedere passant neersloeg. Ik sla af bij het bord A. Epidavros, door de Epidavrianen gelukkig uitgesproken als "aaaaah Epidavros": eindelijk thuis. Ik snuif de

Haven Nafplio

geur van sinaasappelbloesems op en sukkel achter een tractor aan. Morgen of misschien overmorgen zet ik mijn heldenreis voort.

Strijd

Agios Nikolaos beschermt de zeelieden. De grote kerk van Epidavros is aan hem gewijd. Op deze plek aan de haven stond vroeger de tempel van de godin Hera, beschermster van het huwelijk en van Argolida. Zij was de echtge-

'Alleen de distels getuigen nog van de prikkelbare Hera'

note van de dondergod Zeus. De dichter Aischylos schrijft in *Agamemnon*, het eerste deel van zijn trilogie de *Oresteia*: "Zeus, die mensen de weg wijst naar weldenkendheid, die bepaald heeft dat leren door lijden de hoogste wet is."

Hera

Argolida is vol van lijden en louteringen en wat is daarvan de les? Met de *Oresteia* in de hand ga ik op pad. Eerst bezoek ik Hera in haar Heraion tussen Nafplion en Mycene. Koning Agamemnon werd hier tot opperbevelhebber benoemd van de verzamelde Griekse strijdkrachten in de oorlog tegen Troje om de geschaakte Helena, de ziel van Hellas, terug te halen. Nu heerst er vrede in het gesneuveld heilighoud, waar alleen de distels nog getuigen van de prikkelbare Hera, die barbaarse straffen uitdeelde aan de minnaressen van haar man.

In Mycene, rijk aan goud, had koning Agamemnon zijn burcht. Het machtige bolwerk heeft rugdekking van de bergen en beziet de gehele Argivische vlakte. Het werd bewaakt door twee leeuwen, waardoor indringers geen schijn van kans hadden. Maar het gevaar kwam van binnen de muren. Toen Agamemnon na de overwinning terugkwam uit Troje werd hij door zijn vrouw Klytaimnestra vermoord. Deze moord moest gewroken worden door de zoon Orestes. Hij deed wat onmogelijk was: hij vermoordde zijn

moeder en trotseerde de wraakgodinnen. De godin Athena beloonde zijn moed, sprak hem vrij en stelde de eerste recht-bank in, waarna bloedwraak tot het verle-den behoorde. De Myceners eerden hun helden met indrukwekkende graven zoals het koepelgraf van Atreus, een hoge bijen-korf van opeengestapelde steenblokken met een geweldige akoestiek. Ik zing een hymne voor de helden als de andere toeris-ten zijn vertrokken.

In herberg De schone Helena in Mycene komen alle oude en jonge helden tot leven. Archeoloog Heinrich Schliemann ontdekte het gouden Mycene en Bertus Aafjes schreef er mooie verhalen over.

Beiden hebben een ereplaats aan de wan-den van de herberg.

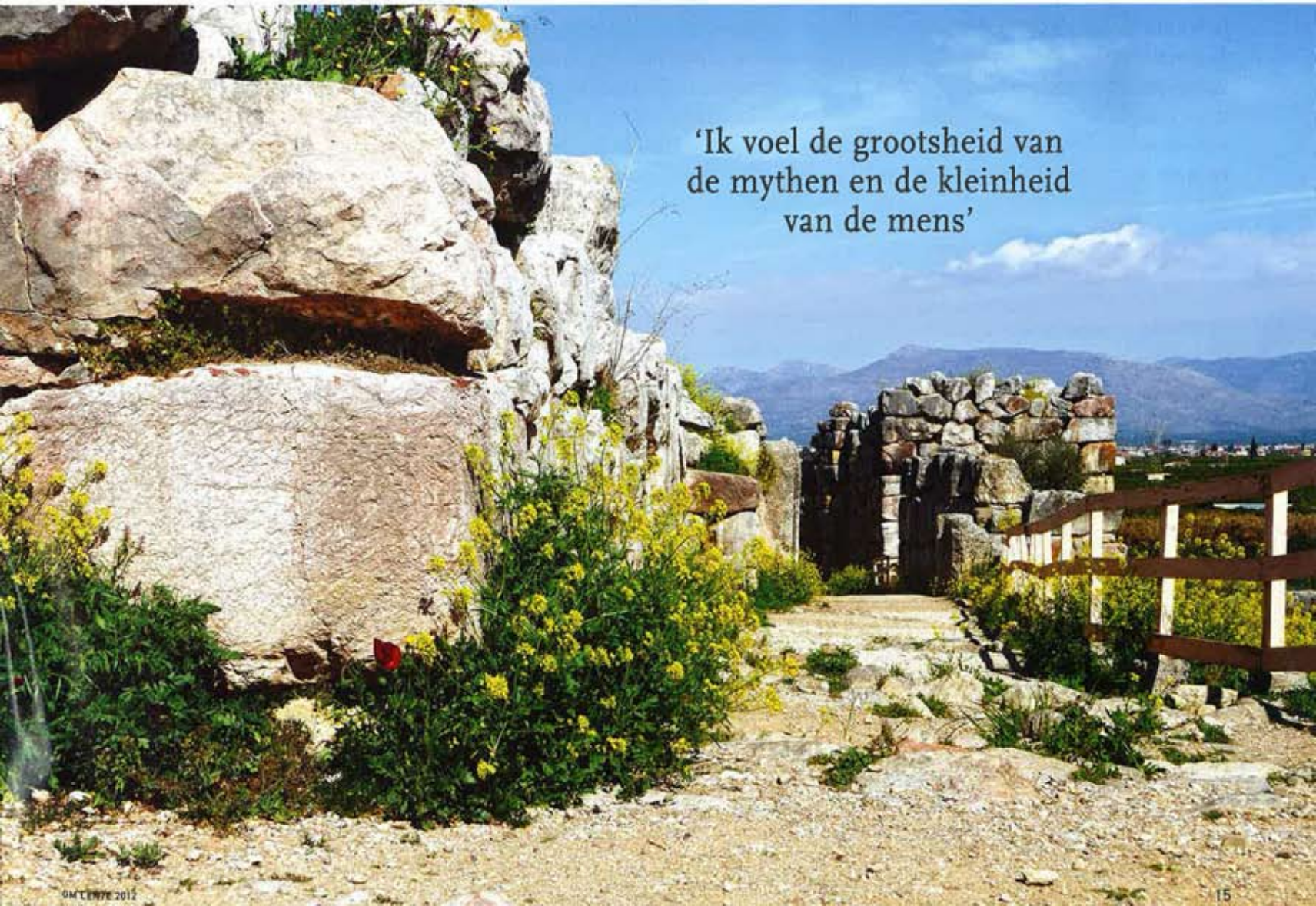
Op de terugweg beklim ik de burcht van Perseus in Tiryns met de allerdikste muren van Griekenland, gebouwd met de hulp van zeven cyclopen. Waarom Perseus zo'n verschansing nodig had, is mij niet duidelijk, want hij had alles en iedereen al verslagen. Hij vloog onzichtbaar met san-dalen met gouden vleugeltjes en bevrijdde de wereld van monsters en tirannen.

Loutering

Genezing van lichaam, geest en ziel vond men in het Asklepiosheiligdom en het grote theater, die tot de toen omvang-

rijke stad Epidavros behoorden. Ik volg de glooiende weg langs de kloof waar het oude voetpad van het grote theater naar de haven loopt. Een gedeelte van dit pad is weer begaanbaar gemaakt. Pelgrims kwa-men van heinde en verre. Asklepios, de god van de geneeskunst, gleed over dit pad in de gedaante van een slang, om in de haven schep te gaan naar Rome om een zware epidemie te bestrijden. De zacht-moedige Asklepios, zoon van de god Apollo, werd door zijn moeder Koronis te vondeling gelegd op de berg Tithion. Een herder vond hem bij één van zijn geiten, die zich over het kind ontfermd had. Toen hij de baby wilde oppakken, verscheen er

Tiryns

'Ik voel de grootsheid van
de mythen en de kleinheid
van de mens'

Epidavros theater

een helder licht om het kind. Als een ware held bracht hij Asklepios naar Apollo, die hem samen met de centaur Cheiron de geneeskunst bijbracht.

In het Abaton, het slaaphuis, droomde men de genezing, door de priesters vertaald in therapieën: beweging in het stadion, baden in zee, geestelijke genezing in de slangenkuil van de mysterieuze, ronde Tholos, katharsis, wat loutering van de ziel betekent, door een voorstelling te aanschouwen in het

theater, kruidentherapieën en operaties.

Ik kies voor de loutering van de ziel en bezoek de volgende avond een voorstelling in het theater. Ik wil de grote dilemma's van Orestes, Agamemnon en Klytaimnestra meebeleven: pijn, liefde, twijfel, angst en de stappen naar voleinding. Henri Miller voelde hier de hartslag van de wereld. Ik voel de grootsheid van de mythen en de kleinheid van de mens die iedere stap zelf zal moeten zetten. De acteurs brengen de

woorden van Aischylos naar het hart. Voor acteurs is dit theater het moeilijkst bespeelbaar door de grootte en de akoestiek. Als het lukt, ben je een held. En anders een antiheld.

Apotheose

Romantisch Nafplion, met een Venetiaanse architectuur, vereert de held Kolokotronis, de Achilles van de vroege negentiende eeuw, aanvoerder van de Griekse vrijheidsstrijders tegen de Turken. Hij overwon, woonde in Nafplion en zat gevangen in het fort Palamidi. Op latere leeftijd leerde hij schrijven om zijn memoires achter te laten: een bijzondere heldendaad. In Nafplion slenter ik door de steegjes, drink koffie op Syntagma, flaneer langs de boulevard en mijmer over de heldenreis bij de ondergaande zon. Ik schrijf over de avonturen die ik wil aangaan, over kansen die ik liet lopen, over muren die ik bouw en afbreek. Ik keer terug in Epidavros, waar ik begroet word met een maal van verse vis, die mijn held die ochtend ver op zee gevangen heeft. ♦

Epidavros

Geef jouw eigen heldenreis vorm in Epidavros en ontdek verborgen talenten in fotografie, acteren, schilderen, verhalen vertellen, Griekse taal en de godin in jou. Karidiës geeft al sinds 1996 creatieve en culturele workshops in dit mythisch landschap. www.karidies.com

Meer info op het net:

www.argolida.nl, www.karidies.com

www.greekfestival.gr

Literatuur:

Bertus Aafjes: *Griekse kusten*

Imme Dros: *De hulveringwekkende mythe van Perseus*

Aischylos: *Oresteia*

Karidiës

In het volgend nummer:

Deel twee van de heldenreis door Argolida. Herakles verslaat de Hydra, de ondergang van Theseus en Hippolytos, bergbeklimmen en de oversteek naar de eilanden.

Kerk
Epidavros

